

Preek over Maleachi 3,19-24 (Advent): Verwacht de komst des Heren, o mens, bereid u voor!

Voorzang: Gezang 121, 1 en 4

Votum en Groet

Zingen: Psalm 24, 1. 2 en 3 (beurtzang)

1 Allen

De aarde en haar volheid zijn
des HEREN koninklijk domein,
de wereld en die daarin wonen.
Het land rijst uit de oceaan,
rivieren breken zich ruim baan
om Gods volmaakte macht te tonen.

2 Mannen

Wie is de mens die op zal gaan
en voor Gods heilig aanschijn staan?
Wie mag de tempel binnentreden?

Vrouwen

Wie niet op loze wijsheid bouwt,
zijn hart en handen zuiver houdt
van kwade trouw en valse eden.

3 Allen

God is hem zegenrijk nabij,
in 't recht des HEREN wandelt hij,
de God des heils zal hem verblijden.
Een nieuw geslacht gaat op in 't licht
en zoekt des HEREN aangezicht,
Jakob, het volk dat Hij zal leiden.

Verootmoediging

Zingen: Psalm 24, 4 en 5

4 Mannen

Gij poorten, heft uw hoofd omhoog,
aloude deur, maak wijd uw boog,
laat uw verheven koning binnen.

Vrouwen

Wie is die vorst zo groot in eer,
die sterke held?

Allen

Het is de HEER,
die alle macht kan overwinnen.

5 Vrouwen

Gij poorten, heft uw hoofd omhoog,
aloude deur, maak wijd uw boog,
ruim baan voor de verheven koning.

Mannen

Wie is die vorst zo groot in kracht?

Allen

Het hoofd van 's hemels legermacht!
Hij komt, Hij maakt bij ons zijn woning.

Gebed bij de opening van het Woord

Kinderpraatje

Zingen: Kinderlied 88 (Heel gewoon...)
Schriftlezing: Maleachi 3,1.2; 19-24 en Mattheus 3,1-17
Zingen: Gezang 43
Verkondiging
Zingen: Gezang 126
Dankzegging en voorbeden
Collecte
Leefregels
Zingen: Opwekking 60 (Voor uw liefde, Heer Jezus, dank U wel)
Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus! Luisteraar!
Het laatste woord van het Oude Testament is het woord *vernietigen*.
In de vertaling van 1951 is dat *de ban*.
Het is een woord vol dreiging.
Daarmee eindigt het Oude Testament.
Het is alsof een moker wordt opgeheven om een zware slag mee uit te delen.
Wanneer komt-ie neer?
En wie zal er door worden getroffen?

Er zijn er die zeggen: *Dat is nou typisch het Oude Testament!*
Dat is toch maar een streng boek met een harde boodschap.
Onlangs kreeg ik van iemand uit onze gemeente een email met een vraag.
Die vraag was: *Is de God van het OT wel dezelfde als de God van het NT?*
De broeder die deze vraag stelde was bezig te lezen in het boek Richteren.
Rechters in de NBV.
Hij struikelde daar over al die verhalen vol oorlogsgeweld.
Hoe Israël in Kanaän de oorspronkelijke bewoners uitroeide.
En kennelijk in opdracht van God.
Zij werden allen getroffen met de ban van God.
Zonder enige uitzondering: mannen, vrouwen, kinderen.

Wat moeten we met die verhalen?
Vandaag zouden we dit toch genocide noemen?
Volkerenmoord?
Daar durf je toch niet mee voor de dag te komen bij je ongelovige klasgenoten of collega's?
Dat zoiets in de Bijbel staat!
En daar hebben we het zelf toch ook moeilijk mee?
We hebben toch een heel ander beeld van God?
We denken Hem toch te kennen als een God van liefde en genade?

Sommige christenen hebben daar een oplossing voor.
Ze zeggen dat je onderscheid moet maken tussen de God van het OT en die van het NT.
De God van het OT is de wraakzuchtige God, die vreselijk boos kan worden.
Die in woede er op los kan slaan en niets en niemand ontziend mensen doodt.
Maar de God van het NT is veel liefdevoller, barmhartiger.
Een God die de hand over zijn hart strijkt en vol genade is.

Maar deze oplossing bevredigt niet.
Want uit het NT zelf krijg je nergens de indruk dat men gelooft met een andere God te maken te hebben dan met de God van het OT.
Integendeel.
Voortdurend wordt de lijnen uit het OT doorgetrokken.
De Vader van Jezus Christus is dezelfde, die de wereld schiep.
Hij is dezelfde, die Abraham uit Ur geroepen heeft.
Hij is dezelfde, die door de psalmdichters wordt bezongen.
Zoals bijvoorbeeld door de dichter van Psalm 103, die jubelde:

*Hij is een God van liefde en genade,
barmhartigheid en goedheid zijn de daden*

*van Hem die niet voor altijd met ons twist,
die ons niet doet naar alles wat wij deden,
ons niet naar onze ongerechtigheden
vergelddt, maar onze schuld heeft uitgewist.*

Hij is dezelfde die door de profeet Ezechiël laat zeggen (c. 18,31v):

*Breek met het zondige leven dat jullie hebben geleid, en vernieuw je hart en je geest. Dan hoeven jullie niet te sterven, Israëlieten! Want de dood van een mens geeft me geen vreugde – spreekt God, de HEER.
Kom tot inkeer en leef!*

Hoort u wel?

Ook de God van het OT is een God van liefde en genade.
En Hij heeft er bepaald geen plezier in om mensen te straffen.
Hij ziet veel en veel liever dat ze leven.

Maar al die gruwelijke verhalen dan?
En die profetieën vol dreiging met het oordeel?
Zeker, daar kunnen we niet om heen.
God kan vreselijk boos worden.
Zo boos dat Hij komt met de zwaarste straffen.

Maar dan hebben mensen het er ook wel naar gemaakt.
Mensen doen dingen waar je kotsmisselijk van wordt.
Een groep jongens die met z'n allen een meisje verkrachten.
Militairen die mannen en vrouwen beestachtig martelen en afslachten.
Wat in Chili is gebeurd onder Pinochet.
Dat tegenstanders van het regime boven zee gewoon uit een vliegtuig worden gegooid.
Of wat ik onlangs las over de slachting onder de Joden in W.O. II.
Mensen die bij duizenden vergast en verbrand werden.
Dagelijks werden tonnen as uit de crematoria geschept.
En weet u wat de SS-ers daarmee deden?
Die gebruikten ze als vulmiddel in spouwmuren van houten gebouwen.
Of als een soort asfalt op de paden van hun SS-dorp vlak naast het concentratiekamp.

Het is toch ongelooflijk wat mensen elkaar aandoen?
Het is toch Godgeklaagd?
Als wij van zulke dingen horen dan willen we toch dat hier recht wordt gedaan?
We willen toch dat zulke schoften terecht worden?
Dat Milosevic en Saddam Hoessein voor de rechter worden gesleept en de zwaarst mogelijke straffen krijgen?
En we balen er toch van dat zo'n Pinochet zich nooit heeft hoeven verantwoorden?
Dat druist toch in tegen ons gevoel van rechtvaardigheid?

Maar als wij zulke gevoelens al kennen, dan God toch zeker?
Wie heeft er groter afschuw van het kwaad dan Hij?
Wie wordt er meer door geschoffeerd dan Hij?
Gods hart is zo zuiver, dat Hij het kwaad het minst verdragen kan.
Daarom laat Hij zich kennen als een God die laaiend van woede kan zijn over onrecht.
Alle slechtheid en onrecht die mensen elkaar aandoen haat Hij hartstochtelijk.
Hij verafschuwt het uit het diepst van zijn hart.
Als de Bijbel spreekt over Gods oordeel, dan gaat het over deze gerechtvaardigde haat.

En dan is het vreemde dat mensen God meermalen verwijten dat Hij niet genoeg haat.
Dat Hij te laks is om wat te doen aan al dat onrecht om ons heen.
Vlak vóór onze tekst horen we dat nog door mensen zeggen:

Wat heeft het voor nut om God te dienen, wat hebben we eraan dat we zijn voorschriften in acht nemen en ons in een boetekleed hullen voor de HEER van de hemelse machten? We moeten de hoogmoedigen wel gelukkig prijzen, want wie zich goddeloos gedraagt gaat het voor de wind, en wie God beproeft komt er goed vanaf!

Aan God wordt verweten dat Hij de boel maar op zijn beloop laat.
Mensen kunnen kennelijk maar ongestraft hun wandaden plegen.
God grijpt toch niet in.

Met andere woorden: het is nooit goed of het deugt niet.
Als God wacht met zijn oordelen is Hij te slap en heb je niets aan Hem.
Maar als God woedend dreigt met zijn oordeel, is Hij hard en liefdeloos.
Of als Hij, zoals we meer dan eens lezen in het OT, hardhandig ingrijpt waar mensen zich vreselijk misgaan, dan is Hij niet te pruimen.
Het is nooit goed of het deugt niet.

Maar van God moeten beide dingen worden gezegd.
Hij is wel degelijk een God van liefde en genade.
Zijn grootste passie is mensen het leven te gunnen.
Zijn sterkste hartstocht is ons te redden en te verlossen.
Maar er is een grens aan zijn liefde.
God kan eindeloos wachten en mensen laten geworden.
Maar vroeg of laat trekt Hij een streep.
En dan is het gedaan met zijn geduld.
Dan is zijn oordeel vreselijk en onontkoombaar.

Maleachi kondigt die dag van het oordeel aan.
De mensen uit zijn tijd, die denken dat God het kwaad ongestraft laat, hebben ongelijk.
Eens komt Gods dag – brandend als een oven!
Onze God is een verterend vuur voor hen die Hem te na komen.
Wie zich goddeloos gedragen zullen door de hitte ervan getroffen worden.

Is dit evangelie?

Ja, dit is een blijde boodschap voor ieder die lijdt onder wat anderen hen hebben aangedaan.

God zal recht doen.

De doodgeknuppelde, vergaste en gecremeerde Joden in Auschwitz –

De met mosterdgas vermoorde Koerden in Irak –

Die verkrachte meisjes en jonge moeders in Darfur –

De gemartelde christenen en politieke gevangenen in Noord-Korea –

God zal hun dood wreken.

Eens zullen de beulen terecht staan.

Hitler, Stalin, Pinochet, Kim Yong Il, Mugabe – ze zullen allen verantwoording af moeten leggen.

Het verschrikkelijke kwaad dat plaats vindt heeft niet het laatste woord.

Die stromen van onschuldig vergoten bloed worden door God.

Er zal recht gedaan worden.

De zon van Gods gerechtigheid zal stralend opgaan.

Dat is toch evangelie – blijde boodschap?

Daar kunnen we toch naar verlangen als we horen van weer zo'n brute misdaad?

Van een jongentje van acht dat in zijn school vermoord wordt?

Van incestslachtoffers die jarenlang misbruikt zijn door hun vader of een andere smeerlap?

Kunnen we dan niet smachten naar die zon, die genezing in haar vleugelen draagt?

Dat verkilde en verstarde levens weer opbloeien?

Dat afschuwelijke herinneringen en trauma's worden genezen?

Ja, zouden wij niet meer en vuriger moeten bidden dat die dag zal komen?

Zouden wij niet meer bewogen moeten zijn met allen die nameloos lijden onder onrecht?

Zouden wij niet mét God het kwade hartstochtelijk moeten hâten?

En onstuimig verlangen dat het stopt!

Eindelijk stopt!

Die dag zal zeker komen, roept Maleachi uit.

Brandend als een oven.

Ja, maar wacht even.
Maleachi had daar eerder nog iets bij gezegd.
Dat lezen we in het begin van c. 3 (vs. 2).

*Wie zal die dag kunnen doorstaan?
Wie zal overeind blijven wanneer hij verschijnt?*

Als God komt op de dag van het oordeel, blijft er dan wel iemand buiten schot?

En dan denk ik ook aan wat we zingen met Psalm 130:
*Zoudt Gij indachtig wezen / al wat een mens misdeed,
wie zou nog kunnen leven / in al zijn angst en leed?*

Of aan wat Paulus geschreven heeft in Romeinen 3 (19v):

*Maar uiteindelijk wordt ieder mens het zwijgen opgelegd en staat de hele wereld schuldig voor God.
Daarom is voor hem geen sterveling onschuldig omdat hij de wet naleeft, want juist de wet leert ons de
zonde kennen.*

Als God het oordeel uit zal spreken, zullen wij dan de dans ontspringen?

Maleachi profeteert dat de dag van de HEER zal komen.
En zijn profetie eindigt met die opgeheven hamer moker.
Wanneer zal de slag vallen?
En wie zullen er door vermorzeld raken?

We horen hem ook spreken over de profeet Elia, die God zal sturen voor die grote en ontzagwekkende dag zal aanbren-
ken.
Wij leven vele eeuwen nadat Maleachi heeft gesproken.
En wij weten inmiddels dat zijn profetie in vervulling is gegaan.
Johannes de Doper – hij is de profeet die is opgetreden met het gezag van Elia.
Bij de aankondiging van zijn geboorte heeft de engel Gabriël de profetie van Maleachi op hem toegepast.
Hij zei tegen Zacharias over hem (Lucas 1,17):

*Als bode zal hij voor God uit gaan met de geest en de kracht van Elia om ouders met hun kinderen te ver-
zoenen en om zondaars tot rechtvaardigheid te brengen, en zo zal hij het volk gereedmaken voor de
Heer.*

En kort daarna zien we hem in het evangelie optreden bij de Jordaan.
Met een boodschap die inderdaad vol is van het oordeel dat komt.
Johannes neemt als een echte profeet de boodschap van Maleachi over.
De dag van de Heer lijkt dan op korte termijn aan te breken.
We horen van de bijl die aan de wortel van de boom ligt.
Over het reinigen van de dorsvloer.
Over kaf dat zal verbranden in onblusbaar vuur.
Alle elementen van gericht en oordeel uit de profetie van Maleachi –
ze keren terug in de prediking van Johannes de Doper.

En dan komt Hij, die het oordeel zal voltrekken.
Jezus komt en laat zich dopen.
Johannes wijst Hem aan als de man die alles recht zal trekken.
Hij zal eindelijk orde op zaken stellen.
Hij zal een einde maken aan onrecht en wantoestanden.
Eindelijk zal er recht geschieden.
De grote scheiding tussen goeden en slechten zal plaats vinden.
Waar eeuwen om gebeden en gezocht is zal gebeuren.

Maar dan – dan lijkt het toch níét te gebeuren.
Jezus komt en preekt – net als Johannes.
Hij laat verlamden lopen.

Geeft blinden het zicht in de ogen terug.
Reinigt melaatsen.
Wekt doden op.
En dat is het dan.

Natuurlijk, dat is allemaal niet niks.
Het zijn geweldige dingen.
Het zal jou maar gebeuren.
Dan spring je een gat in de lucht.

Maar het is niet wereldschokkend.
Het betekent niet het einde van onrecht en geweld.
Aan al die wantoestanden komt nog geen einde.
Corruptie en verkrachting van recht gaan gewoon door.
Ja, Jezus wordt er zelf nota bene het slachtoffer van.
Onschuldig moet Hij de marteldood sterven.

Heeft Johannes de Doper zich vergist?
Hij heeft het zelf wel gedacht.
Jezus was zo anders dan hij verwachtte.

Maar de gemeente van Christus heeft toch begrepen dat in Hem de profetie vervuld is.
Het OT eindigt met die opgeheven moker, die dreigt neer te vallen.
En in het NT is de moker gevallen.
Maar op Jezus Christus!
God is met zijn oordeel gekomen.
God is gekomen met zijn ongekende woede.
Maar al zijn boosheid heeft Hij uitgestort over Jezus, zijn geliefde Zoon.
Aan Hem heeft Hij al het kwaad van de mensheid gestraft.
Dat is de grote verrassing van het NT.
Het oordeel treft Gods eigen Zoon.

Wat betekent dat?
Afstel van de dag van het oordeel?
Wordt er nu niet meer afgerekend met de beulen?
Kunnen de goddelozen toch ongeremd hun gang maar gaan?

Nee, dat betekent het niet.
Maar het betekent wel dat de dag van het oordeel is voorafgegaan door de dag van de verzoening.
Voordat God komt met zijn rechtvaardig oordeel over de mensen, heeft Hij de last van dat oordeel laten komen over zijn eigen Zoon.
De straf die ons de vrede aanbrengt was op Hem.
Gods toorn blijft overeind tot in het hart van het NT.
Het kruis is de huiveringwekkende voltrekking van Gods oordeel.
De moker valt.
Maar raakt ons niet!

Dat maakt de dag van vandaag tot een dag van heil.
Tot een dag van genade.
Tot een dag die ons spreekt van Gods geduld met een mensheid die zo schuldig is.
En waar wij deel van uitmaken.
Het evangelie leert ons de menselijke solidariteit in het kwade zien.
Wat in sommigen tot een ondragelijke slechtheid is uitgegroeid is wat er schuil gaat in het hart van ieder van ons.
Daarom belijden ouders bij de doop van hun kind dat wij en onze kinderen aan allerlei ellende, ja zelfs aan het eeuwig oordeel van God onderworpen zijn.
Maar dat wij dankzij Christus en in Hem in genade zijn aangenomen.

We leven in genadetijd.
Maar dan komt het er nu nog meer op aan.
Want de dag van de grote afrekening komt wel.

Uitstel is geen afstel.
God geeft nog steeds tijd aan mensen om zich te bekeren.
God geeft nog steeds tijd om weg te schuilen bij Christus.
Maar dan moeten we het wel van Hem verwachten.
En van Hem alleen.
Dan moeten we Hem toegang geven tot ons hart.

Het is geen toeval dat u hier vanmorgen bent of naar de radio luistert.
Vandaag ben ik de boodschapper van God.
Net als eens Elia.
Net als Johannes de Doper.
Een stem, die roept in de woestijn van dit leven: *Keer u tot God!*
Bereid je voor op de dag van de HEER.
God nodigt u en jou uit om die dag te beleven als een feest van recht.
Laat Hem niet tevergeefs roepen.
Geef je hart aan Hem.
Zodat het ook voor u en ook voor jou een dag vol blijdschap is.
En niet een dag van angst en beven.

Het OT eindigt met een dreiging van totale vernietiging.
Maar je hoort dat God dat eigenlijk niet wil.
Via de kribbe van Betlehem en het kruis op Golgotha lopen deze woorden uit op het slotwoord van het NT.
Maar dit slotwoord is een zegen: *De genade van de Heer Jezus zij met allen.*
Die genade wil God ieder van ons tonen. AMEN.
17-12-2006